

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/925/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114213226
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6114213226.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa C. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. XXX, v konaní zastúpeného splnomocneným advokátom JUDr. Ľubomírom Hlbočanom, advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Vajnorská 20, proti odporcovi T. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. D., R. N. XXXX/X, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 17C/171/2014-11 zo dňa 19. 6. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e.

Navrhovateľ n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd zmietol návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by okresný súd v zmysle § 76 ods. 1 písm. e/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“) zakázal odporcovi nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. J., evidované Okresným úradom J. na LV č. XXXX a na LV č. XXXX (ďalej aj „predmetné nehnuteľnosti“) scudziť, darovať, zameniť, predviesť na iného v rámci zabezpečovacieho prevodu práva, vložiť ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo družstva, ako aj vykonávať iné úkony, ktorými sa prevádza vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam na inú osobu, resp. sa k týmto nehnuteľnostiam zriaďuje záložné právo, prípadne iné podobné právo alebo vecné bremeno v prospech tretích osôb. Ďalším výrokom okresný súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

V odôvodnení uznesenia okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa domáhal nariadenia vyššie citovaného predbežného opatrenia s odôvodnením, že v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 20Ro/134/2014 sa domáha voči odporcovi zaplatenia sumy 100.000 EUR s príslušenstvom z titulu nevrátenej časti pôžičky poskytnutej navrhovateľom odporcovi. Uviedol, že je v jeho záujme, aby pohľadávka, ktorú si nárokuje, mohla byť reálne úspešne v exekučnom konaní vymožená, keď častým javom súdnych konaní je vyhýbanie sa doručeniu platobného rozkazu, prípadne podávanie účelových odporov odporcami v snahe získať čas na „upratanie“ svojho majetku. Nežiadal, aby súd zakázal odporcovi predmetné nehnuteľnosti užívať. Domáhal sa len toho, aby súd zakázal odporcovi s týmito nehnuteľnosťami nakladať, aby sa tak navrhovateľ vyhol situácii, kedy bude mať v rukách síce exekučný titul, no tento nebude môcť byť vykonaný z dôvodu, že odporca nebude už vlastníť majetok. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/364/1996, podľa ktorého platí, že ak navrhovateľ osvedčí voči odporcovi splatnú pohľadávku v značnej výške, ktorá ešte plynulo narastá, je namieste nariadiť zákaz scudzovania nehnuteľnosti patriacej odporcovi.

Okresný súd však návrh navrhovateľa nepovažoval za dôvodný. Uviedol, že jedným zo zákonných predpokladov na nariadenie predbežného opatrenia je v návrhu osvedčené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, čo v prejednávacom prípade znamená, že aspoň v minimálnej miere musí byť zrejme, že odporca skutočne koná, resp. sa aspoň chystá konať tak, že si to vyžaduje okamžitý zásah

súdu vo forme predbežného opatrenia. Navrhovateľ však žiadnym spôsobom neosvedčil existenciu dôvodnej (t. j. objektívne preukázateľnej) obavy, že odporca mienil, resp. má v úmysle predmetné nehnuteľnosti scudzit', prípadne zaťažiť a tým zmať uspokojenie nároku navrhovateľa. V tejto súvislosti okresný súd poukázal aj na rozhodnutie publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 20/1998, z ktorého vyplýva, že samotný dlh nemôže bez ďalšieho byť dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia, a ďalej, že medzi skutočnosťami, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutia by bol ohrozený, patrí predovšetkým také konanie odporcu, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno výkonom rozhodnutia postihnúť, alebo iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery. Na základe uvedeného mal okresný súd za to, že predbežným opatrením, ktorým by súd zakázal odporcovi nakladať s nehnuteľnosťami, by prekročil rozsah potrebnosti a neprímeraným spôsobom by zasiahol do ústavou garantovaných práv odporcu (najmä do čl. 20 Ústavy SR). Preto okresný súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Z dôvodu, že navrhovateľ bol v konaní o nariadenie predbežného opatrenia neúspešný a úspešnému odporcovi žiadne trovy konania nevznikli, okresný súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že listinnými dôkazmi preukázal uzavretie zmluvy o pôžičke s odporcom, skutočnosť, že odporcovi vyplatil sumu 111.600 EUR, ako aj skutočnosť, že odporca doposiaľ navrhovateľovi vrátil len sumu 11.600 EUR. Dostatočným spôsobom teda osvedčil základ svojho nároku. V dôvodoch návrhu na nariadenie predbežného opatrenia poukázal na skutočnosť, že dlh odporcu činí sumu vyše 100.000 EUR, ktorá neustále narastá. Rovnako uviedol, že odporca ignoruje povinnosť vrátiť požičaná peňažné prostriedky, v omeškaní je už skoro tri roky, zatajuje sa a žiadnym spôsobom nereaguje na výzvy navrhovateľa. Z týchto dôvodov preto predbežné opatrenie môže pôsobiť preventívne a eliminovať hrozbu, že súdne rozhodnutie nebude môcť byť vykonané, teda hrozbu, že navrhovateľ síce bude mať právoplatný exekučný titul, ale jeho vykonanie bude znemožnené neexistenciou majetku odporcu. V tejto súvislosti opätovne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 364/96, podľa ktorého, ak navrhovateľ osvedčí voči odporcovi splatnú pohľadávku v značnej výške, ktorá ešte aj plynulo narastá, je namieste nariadiť zákaz scudzzenia nehnuteľnosti patriacej odporcovi. Osobitne pritom zdôraznil, že ak by odporca mienil previesť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam počas konania na tretiu osobu, môže požiadať o urýchlené konanie o návrhu na vklad, kedy rozhodnutie o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností sa vydáva v 15 dňovej lehote. Ak by aj navrhovateľ zistil zahájenie vkladového konania a podal by návrh na nariadenie predbežného opatrenia, súd by mal na jeho nariadenie až 30 dňovú lehotu. Tým je daný zákonný dôvod na nariadenie predbežného opatrenia, keď existuje obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Na základe uvedeného navrhol odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zmeniť a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť. Spolu s odvolaním si uplatnil trovy odvolacieho konania.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, napadnuté uznesenie preskúmal a odvolanie prejednal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Ako už bolo uvedené vyššie, návrhom na nariadenie predbežného opatrenia sa navrhovateľ domáhal, aby okresný súd zakázal odporcovi disponovať s nehnuteľnosťami v jeho vlastníctve v podstate s odôvodnením, že navrhovateľ má voči odporcovi splatnú pohľadávku vo výške 100.000 EUR s príslušenstvom, ktorá stále narastá a predbežné opatrenie môže pôsobiť preventívne, aby výkon súdneho rozhodnutia, ktorým bude táto pohľadávka navrhovateľovi priznaná, nebol ohrozený. Nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy navrhovateľ odvodzoval od výšky pohľadávky, skutočnosti, že táto neustále narastá, poznatku, že odporca je v omeškaní skoro tri roky a nereaguje na výzvy navrhovateľa, ako aj s poukazom na konštatovanie, že častým javom súdnych konaní je vyhýbanie sa doručeniu platobného rozkazu, prípadne podávanie účelových odporov odporcami v snahe získať čas na „upratanie“ svojho majetku. Okresný súd návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol s odôvodnením, že navrhovateľ žiadnym spôsobom neosvedčil existenciu dôvodnej (objektívne preukázateľnej) obavy, že odporca mienil, resp. má v úmysle predmetné nehnuteľnosti scudzit', resp. zaťažiť a tým zmať uspokojenie nároku navrhovateľa, t. j. neosvedčil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy odôvodňujúce nariadenie predbežného opatrenia.

Odvolaací súd, vychádzajúc z rozsahu a dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), po preskúmaní uznesenia prvostupňového súdu, aplikujúc ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p., sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a konštatuje správnosť dôvodov a právnych úvah, na podklade ktorých prvostupňový súd rozhodol. Na zdôraznenie jeho správnosti navyše dodáva :

Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese. Jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v jeho schopnosti dočasnou a provizórnou úpravou zabrániť nepriaznivým následkom, ktoré mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Je možné ho nariadiť pred začatím konania, ako aj v už začatom konaní v súlade s § 102 ods. 1 O. s. p.. Z uvedeného vyplýva, že predbežné opatrenie nemá charakter konečného rozhodnutia a jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že existuje nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi predbežného opatrenia a jeho návrh by tak mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie, počnúc preukázaním potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, cez osvedčenie dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, až po preukázanie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Potreba prenesenia dôkazného bremena výlučne na navrhovateľa predbežného opatrenia vyplýva zo skutočnosti, že účastníci nemusia byť pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vypočutí, čo súvisí s tým, že výsluch by mohol zmariť účel predbežného opatrenia.

Existencia dlhu sama osebe nemôže byť dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia, keď táto len osvedčuje dôvodnosť nároku, ktorému je potrebné poskytnúť ochranu predbežným opatrením. Len osvedčenie dôvodnosti nároku (a to bez ohľadu na jeho výšku a dôvod vzniku) na nariadenie predbežného opatrenia nepostačuje, keď ako už bolo uvedené vyššie, ďalšou podmienkou na nariadenie predbežného opatrenia je i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, v prejednávacom prípade osvedčenie skutočností, ktoré opodstatňujú obavu, že by prípadný výkon rozhodnutia mohol byť zmařený. U dlžníka môže byť uvedenou skutočnosťou najmä jeho konanie, ktorého dôsledkom je zníženie majetku, ktorý je možné postihnúť pri výkone rozhodnutia, alebo ktoré inak podstatnou mierou negatívne ovplyvňuje jeho majetkové pomery. Ako však už správne uviedol okresný súd, navrhovateľ žiadnym spôsobom neosvedčil (a to ani v odvolacom konaní) existenciu dôvodnej (t. j. objektívne preukázateľnej) obavy, že odporca mienil, resp. aspoň má v úmysle predmetné nehnuteľnosti scudziť, prípadne zaťažiť a tým zmariť uspokojenie nároku navrhovateľa. Bezprostredné nebezpečenstvo nie je možné vyvodiť z toho, že odporca nereaguje na výzvy navrhovateľa na úhradu dlžnej sumy, keď samotná táto skutočnosť ešte nesvedčí o úmysle odporcu zbavovať sa svojho majetku a odporca môže mať i iné dôvody, prečo doposiaľ svoj záväzok neuhradil (napr. spochybňuje platnosť záväzkového vzťahu, dlh považuje za splnený, a pod.). O reálnom nebezpečenstve pre uspokojenie pohľadávky navrhovateľa nesvedčí ani všeobecný poukaz navrhovateľa na to, že je v súdnych konaniach bežné, že dlžníci sa vyhýbajú doručeniu platobného rozkazu, prípadne podávajú odpory proti platobným rozkazom len z dôvodu, aby získali čas na zbavenie sa svojho majetku. Uvedená domnienka navrhovateľa totiž nemá žiadny skutočný vzťah k prejednávanej veci a nijako neosvedčuje a ani iným spôsobom nespravdepodobňuje postup odporcu v konaní o veci samej, keď navrhovateľ navyše žiadnym spôsobom nepreukázal, že by odporcovi platobný rozkaz vo veci samej (prípadne aspoň v inom konaní) nebolo možné doručiť postupom podľa § 173 O. s. p., resp., že má v úmysle vydanie rozhodnutie v konaní o veci samej akýmkoľvek spôsobom odďaľovať. Bez významu je i argument navrhovateľa o tom, že zákon č. 162/1995 Z. z. o katastrálnych nehnuteľnostiach a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v § 32 ods. 3 umožňuje na základe žiadosti o urýchlené konanie vydanie rozhodnutia o vklade do 15 dní do dňa doručenia návrhu na vklad, ktorý argument, vychádzajúci len zo všeobecnej znalosti právnych predpisov, rovnako nemá žiaden priamy vzťah k prejednávanej veci a bez osvedčenia aspoň úmyslu odporcu s predmetnými nehnuteľnosťami disponovať teda nenavodzuje existenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy uspokojenia nároku navrhovateľa.

Na základe uvedeného, nakoľko navrhovateľ v rámci návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a ani v odvolacom konaní neosvedčil existenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, ktorá hrozba by vyžadovala síce len dočasný, ale zato okamžitý zásah súdu vo forme nariadenia predbežného opatrenia, neostávalo odvolaciemu súdu nič iné, len odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdiť.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Nakoľko si však odporca právo na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne konkrétne trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania odporcu nerozhodoval (§ 151 ods. 1 prvá veta O. s. p.). Navrhovateľovi, ktorý si uplatnil právo náhradu trov odvolacieho konania, a ktorý nebol v odvolacom konaní úspešný, právo na náhradu trov odvolacieho konania nevzniklo.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.